

SYMPTOMY AUTYZMU

Autyzm jest zaburzeniem, które objawia się innym sposobem rozwoju człowieka niż uznany za typowy. Zaburzenia ujawniają się w wyrażaniu emocji, sposobie komunikacji, budowaniu relacji społecznych oraz schematami zachowań (stereotypami). Określenie „autyzm” pochodzi od greckiego słowa „autos” i oznacza wyraz *sam*. Osoba z autyzmem jest indywidualnością u której wiele obszarów funkcjonowania rozwija się inaczej (objawy, tzw. **spektrum autyzmu** zaburzają funkcjonowanie w wielu lub wszystkich sferach rozwojowych i mogą mieć różne nasilenie).

Zazwyczaj autyzm diagnozowany jest przed trzecim rokiem życia a jego objawy często można zaobserwować już w wieku niemowlęcym. Zaburzenie to towarzyszy osobie przez całe życie, dlatego bardzo ważna jest wcześnie postawiona diagnoza i podjęta wielospecjalistyczna terapia, która zwiększa szansę na poprawę funkcjonowania życia osoby z autyzmem i osób najbliższych ze środowiska.

Sygnaly, które powinny zaniepokoić Rodziców w rozwoju ich dzieci:

- dziecko nie gaworzy
- dziecko nie naśladuje
- dziecko nie wskazuje palcem na osoby, przedmioty, obrazki
- brak, ograniczony lub bardzo ulotny kontakt wzrokowy
- nie reagowanie na swoje imię
- dziecko sprawia wrażenie „nieobecnego”, zachowuje się jakby nie słyszało poleceń lub nie rozumiało ich
- dziecko nie lubi zmian, jest przywiązane do schematów (rutynowych czynności)
- dziecko bawi się godzinami jednym przedmiotem i używa nietypowych rzeczy jako zabawki (np. sznurek, patyk, kółka)
- pojawiają się autostymulacje (np. podskakiwanie, machanie rączkami, powtarzające się kiwania ciała w różnych kierunkach, kręcenie się w kółko)
- dziecko nie mówi, lub zaczyna mówić późno
- w mowie występują echolalie (powtarzanie całych zdań lub ostatnich wyrazów po Rodzicach (np. Rodzic: *Chcesz pić?* Dziecko: *Chcesz pić?*)
- dziecko nie jest zainteresowane kontaktami z innymi ludźmi
- dziecko układa przedmioty w rzędy, szeregi
- ma problemy z koncentracją i wspólnym polem uwagi z rodzicem
- uboga mimika twarzy
- nierozumienie emocji i rzadkie ich okazywanie (smutna, wesoła, zła buzia)
- problem z zabawą naprzemienną („*najpierw ja, potem ty...*”) i czekaniem na swoją kolej

- dziecko wyręcza się dłonią dorosłego (np. bierze dłoń rodzica i kieruje nią na klamkę, żeby otworzył drzwi)
- wybuchy płaczu, hysterii bez uzasadnionej przyczyny; labilność emocjonalna
- dziecko jest nadwrażliwe na dźwięki, zatyka uszy
- dziecko stymuluje się wachając różne przedmioty
- dziecko nie odpowiada uśmiechem na uśmiech
- dziecko wpatruje się dłużej czas w jedno miejsce
- ignorowanie przez dziecko osób (nie tylko z najbliższego środowiska, ale także tych, którzy pojawiają się w domu rzadko)
- dziecko nie lubi dotyku drugiej osoby i przytulania

Każde dziecko z autyzmem jest inne, a wymienienie przykłady symptomów nie muszą u wszystkich występować. Jeśli Rodziców niepokoi cokolwiek, co odbiega od normy rozwojowej powinien skonsultować się ze specjalistą. Im wcześniej podjęta terapia, tym lepsze rokowania w usprawnianiu wszystkich sfer rozwojowych.

Opracowała: Mariola Drożyńska